

*alkotmánya; Mit tett a Magyar Népköztársaság kormánya az anyáért és a gyermekért; Választások régen és most; A magyar állam a békéért; Az ifjúság útja.* — Vetítésre kerülnek az alábbi diafilmek: *Öt-éves tervünk a dolgozó családokért; Rákosi elvtárs élete; A diósgyőri nagykohó; Parasztságunk útja; Az ifjúság útja.* — A könyvtáros az ilyen előadásokat és filmvetítéseket felhasználhatja rövid könyvszemlék tartására is.

A tömegnevelő munka különféle formái közül sikeresen alkalmazhatjuk a választások idején a könyvismertetést és az anketót. Jól felhasználhatók az olyan könyvek, amelyek a szocialista építés hőseit mutatják be, mint pl. Babajevszkij: *Az aranycsillag lovagja* c. regény, vagy a felszabadulás utáni új életünket, fejlődésünket bemutató szép-irodalmi művek. Pl.: Tardos: *Igaz történetek nagy építkezésekről.* Veres Péter: *Próbátétel,* stb. A régi magyar klasszikusok közül a régi világ választási csalásait, a nép félrevezetését bemutató művekből tartunk könyvismertető előadást. Ilyen pl.: Mikszáth: *Két választás Magyarországon* c. műve. Az előkészítő munkát a könyvtáros a pártszervezettel és a tanácsszervekkel együtt végezze, igyekezzenek minél nagyobb tömegeket megmozgatni. Ott rendezzenek csak könyvtárosaink könyvismertetést, ahol jó előadót, érdekes, színvonalas előadást tudnak biztosítani. Az előadás előkészítését legalább 3—4 héttel előbb kezdjük meg. Mivel előreláthatólag elég sok lesz a rendezvény, a könyvtáros jóelőre biztosítson előadóttermet.

A közönség szervezésére az egyébként használt eszközökön kívül, használja fel a

könyvtár a választási agitáció adta lehetőségeket is. Az előadás propagálásába a pártszervezet segítségével vonja be a népnevelőket is, politikai gyűléseken, tanfolyamokon keltsen érdeklődést a könyvismertetés iránt, az ismertetésre kerülő könyv egy-egy kisebb részletének felolvasásával. Erre kitűnő pl. Katángy beszéde a »*Két választás Magyarországon*« c. regény befejező részéből.

A könyvismertető előadásra rendezünk könyvkiállítást is. A terem falán legyen néhány választási jelmondat.

A választási időszakban könyvtáraink tartsanak olvasói értekezleteket, ahol a könyvtár vezetője beszámol a könyvtár munkájáról és meghallgatja az olvasók véleményét, bírálatát. Ezt az értekezletet is fel kell használni a választási propaganda érdekében. Tartson ezért a könyvtár irodalmi előadást az olvasói értekezlet alkalmával. Címe lehet: *Öt éves tervünk a szép-irodalom tükrében.*

A könyvtárhelyiség dekorálására nagy gondot fordítsanak a könyvtárak. Áraszson a könyvtár ünnepi hangulatot, díszítsék választási jelmondatok és plakátok, látsson meg, hogy tevékenyen vesz részt a választásban.

A választások előkészítésében végzett jó könyvtári munka hatalmas lendületet fog adni a további munkához. Ha a könyvtárak jól dolgoznak ebben az időszakban, megnövekszik az olvasóforgalom, minőségileg javul az olvasókkal való foglalkozás. Ugyanakkor megnövekszik a könyvtárak tekintélye, népszerűsége. Amikor tehát a könyvtár a választások sikerét segíti, egyben saját munkája megjavításán is dolgozik

## Kossuth-díjas íróink

Immár, Sztálin nélkül járunk a sztálini úton. Az emberek többsége, életútját bejárva, eltűnik a múlt egyre sürűsödő ködében. Emlékké válik, mint a lehullott falevél, vagy mint a kimondott szó, vagy mint az öregek gyermekkorra. Sztálin élő valóság maradt, Sztálin vezet bennünket tovább. Az ő halhatatlan lángelméjét a soha el nem múló alkotás egész sora tükrözi: a szocialista realista irodalom legszebb remekművei.

A sztálini örökség végtelenül gazdag kincestárában a legértékesebb értékek egyike a Solohovok, Fagyevjevok, Akszajevok, Pavlenkok, Nyikolajevok, Polevojok és a többiek irodalma. Ezt a művészetet szeretni annyi, mint cselekvően helyeselni a világtörténelem legmagasabbrendű embereszményét, a szocializmust, a kommunizmust, Marx, Engels, Lenin és Sztálin világnézetét.

Az új magyar írók egyre többet tanulnak a szovjet íróktól és valamennyien egyre sikeresebben alkalmazzák: az új valóság művészi ábrázolásának irodalmi módszerét, a szocialista realizmust. Fejlődésüket, sikereiket, erényeiket és a dolgozó népet szolgáló általános törekvések legkiválóbb eredményeit évről évre a Kossuth-díj őrkesti.

Az idén hatodszor tüntette ki népünk kormánya a legkiválóbb magyar írókat Kossuth-díjjal. Eddig, 1948-ban Déry Tibor, Füst Milán, Illyés Gyula és Nagy Lajos; 1949-ben Aczél Tamás, Balázs Béla, Gellért Oszkár, Gergely Sándor, Nagy Sándor, Tersánszky J. Jenő és Zelt Zoltán; 1950-ben Benjámin László, Illés Béla, Kónya Lajos és Veres Péter; 1951-ben Földessy Gyula, Hámos György, Háty Gyula, Juhász Ferenc és Szabó Pál; 1952-ben pedig Benjámin László (másodszor), Urbán Ernő és Veres



Péter (másodszor) kapott Kossuth-díjat. Két Kossuth-díjasunk, Aczél Tamás és Nagy Sándor, igen magas elismerésben, Sztálin-díjban részesült.

Új, szocialista realista irodalmunk egy-egy győztes csatájának hőse minden Kossuth-díjasunk. Az idén, 1953-ban, Illyés Gyula (másodszor), Gábor Andor, Sándor Kálmán, Kónya Lajos (másodszor), Méray Tibor, Devecseri Gábor, Király István és Kardos László érdemelte ki a dolgozó nép elismerését, a Kossuth-díjat.

A szovjet példán csiszoló és a magyar valóságot ábrázoló szocialista realista irodalmunkkal szemben folyton növekednek a követelmények. Törvényszerű jelenség ez, mert nemcsak az olvasók száma szaporodik, hanem egyre sokrétűbbé, gazdagabbá, kiterjedtebbé válik az a valóság is, amelyet korunk irodalmának híven tükröznie kell. Haláltnan inamú versenyfutás kezdődik tehát a szocializmust építő hős nemzedék eredményei és az eredmények irodalmi vetülései között. Ez utóbbiak különböző okokból még lelemaradnak az óriási rohamban, de a már elért eredmények mégis biztatóak s érik a még teljesebb diadalok ideje.

Irodalmunk új győzelmeinek azonban feltételei vannak. Az, például, hogy a magyar írók műveit mennél többen olvassák és alkotó módon mennél többen bírálják. Néhány évvel ezelőtt igen sokan még szembeállították a szovjet irodalmat az új magyar irodalommal. Azt mondták: a magyar irodalom színvonala messze elmaradt a szovjet irodalom színvonalától — nem érdemes tehát magyar könyveket olvasni. Akik ilyen egyoldalúan vélekedtek a két irodalom valóban meglévő színvonal-különbségéről, azok akarva-akaratlanul is az új magyar irodalom ellenségeit támogatták.

Nem kétséges: a sztálini korszak szocialista realista irodalma az eddigi eredmények csúcspontja. De a szovjet irodalom nemcsak a magyar írók és olvasók példaképe és kedvence, hanem minden más ország minden más népéé is. Következésképpen a szovjet irodalom — miközben a szovjet valóság visszatükrözése — az egész haladó emberiség közkinccse. Minthogy pedig a magyar valóság művészi kifejezése a magyar irodalom feladata, íróknak és olvasóknak azon kell munkálkodniuk, hogy irodalmunk sikeresen megvalósíthassa ezt a feladatát. Nem becsüli igazán a szovjet irodalmat az, aki lebecsüli az új magyar irodalmat.

Az idei Kossuth-díjasok irodalmi művei figyelemreméltó alkotások. *Illyés Gyula* két műve, »Az ozonai példa« és a »Fáklyaláng«, a hazaihas nevelés kiválóan sikerült példaképei. Mindkét színdarab hatásosan hirdeti a nép és a haza szeretetét és mindkettő az ellenség gyűlöletére sarkal. Ezeket a színjátékokat szépséges nyelvezetük kedvéért még azok is szívesen elolvassák, akik színpadon már látták.

*Gábor Andor*, a »Bécsi levelek« harcos írója; a költő, a publicista és a humorista — egész életén át folytatott irodalmi munkásságáért kapott Kossuth-díjat. Ő maga eltávozott már az élők sorából, de a művei a magyar irodalom értékei maradtak és nemcsak kordokumentumként érdekesek. Sokat tanulhat tőle a mai ember: elvhűséget, harcolósságot, engesztelhetetlenséget a haladás ellenségei iránt.

*Sándor Kálmán* »A harag napja« című színművét erős drámaiság jellemzi. Az 1919-ben játszódó történet arra tanítja a mai harcost, hogy éber legyen, mert a megvert, de véglegesen még el nem pusztított ellenség csak az alkalomra vár — mégpedig nem féltlenül —, hogy mérhetetlen szenvedések felidézésével megkísérelje elveszített hatalma visszaszerzését.

*Kónya Lajos* »Bányászlámpák« című verskötete a legmaibb témák igaz, művészi

kifejezése. Olyan költemények gyűjteménye, amelyet nemcsak a tervük teljesítéséért és túlteljesítéséért harcoló bányászok, hanem minden harcos dolgozó a saját élete tükröződésének tekinthet. Újjászületett és egyre fejlődő költészetünk jelentős eredménye ez a kötet.

Ha valaki rászolgált írónk közül a Kossuth-díjra, úgy *Méray Tibor* kétségtelenül rászolgált. Koreai tudósítási művek és tettek egyidőben. Arra figyelmeztetnek: egy pillanatra se feledjük, hogy valahol nincs béke a földön; hogy az amerikai imperialisták az egész világra szeretnék kiterjeszteni a koreai háborút. Korea földjén rémségek mennek végbe — de lelkesítő hőstettek is. Kim Ir Szen népe és a kínai önkéntesek bebizonyították, hogy legyőzhetetlenek az igazukért — szabadságukért és függetlenségükért harcoló népek.

*Kardos László* műfordító, a szovjet költők antológiájának összeállításáért; *Király István* haladó hagyományainak ápolásáért, Mikszáthról írott könyvéért; *Devecseri Gábor* pedig a világirodalom legnagyobb eposzáinak, az Ilias-nak fordításáért kapott Kossuth-díjat.

Új Kossuth-díjasaink új művei számottevő mértékben gazdagították irodalmunkat. Műveik gyönyörködtetik az olvasót, fejlesztik ízlését; hazafiasságra, helytállásra, a munka szeretetére nevelik az embereket. Mennél többen ismerkednek meg ezekkel az alkotásokkal, annál erősebbé válik a békéért és a szocializmusért harcoló népünk.

FÖLDES MIHALY



## A könyvtáros felelős minden könyvért!

A Központi Statisztikai Hivatal múlt év szeptember 1-i felmérése szerint tömegkönyvtárainkban több mint négymillió kötet könyv van. Ha a könyveknek csak a vételárát számítjuk, akkor is hatalmas kincs ez együtt, közel százmillió forintnyi érték. De a könyvek valódi értéke ennek sokszorososa, mert hisz ha egy könyvet harmincan olvasnak el, az harmincszor annyi hasznot hajtott, mint az, amelyet csak egy ember olvasott el. Különlegesen nagy értéke van azoknak a könyveknek, amelyek a boltokból teljesen kifogytak.

Mindebből nyilvánvaló, hogy könyvtárainkban óriási kulturális kincs van felhalmozva.

Szocialista kultúránknak ez az aranyalapja a könyvtárosok gondjaira van bízva azért, hogy a könyveket minél több dolgozóhoz eljuttassák, hogy ezt a kincset állandóan kamatoztassák.

Azonban ahhoz, hogy a könyv minél több olvasó nevelését segíthesse elő, mindenekelőtt meg kell tartani a könyvet a könyvtár tulajdonában, biztosítani kell, hogy a könyv ne vesszen el, hogy azt pontosan visszahozzák és hogy ne rongálják a könyveket.